

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a členov senátu JUDr. Štefana Michálíka a JUDr. Daniela Hudáka v trestnej veci obžalovaného **L. O. a spol.**, pre trestný čin neodvedenia dane a poistného podľa § 148a ods. 1, ods. 4 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, na verejnom zasadnutí konanom dňa 9. februára 2011 o odvolaní obžalovaných **L. O.**, Ing. **J. B.** a krajského prokurátora v Košiciach proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 19. júla 2010, sp. zn. 1 T 9/2003, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 256 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 sa odvolanie obžalovaných **L. O.**, Ing. **J. B.** a krajského prokurátora v Košiciach **z a m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 19. júla 2010, sp. zn. 1 T 9/2003, boli obžalovaný **L. O.** uznaný za vinného z pokračovacieho trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 148a ods. 1, ods. 4 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 v časti samostatne, v časti ako spolupáchatel' podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a obžalovaný Ing. **J. B.** z prečinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. účinného od 1. januára 2006 formou spolupáchatel'stva podľa § 20 Tr. zák. účinného od 1. januára 2006 na tom skutkovom základe, že :

1/ obžalovaní L. O. a Ing. J. B.

- v Michalovciach po predchádzajúcej vzájomnej dohode a rozdelení si úloh, v úmysle vylákať peniaze zo štátneho rozpočtu obžalovaný Ing. **J. B.** ako konateľ spol. **G.** podal dňa 2. novembra 2000 na Daňovom úrade v Michalovciach daňové priznanie k dani z pridanej

hodnoty za zdaňovacie obdobie október 2000, ktorým deklaroval a uplatňoval si nadmerný odpočet tejto dane v hodnote 3 952 335 Sk (131 193,49 eur) na základe fiktívnej kúpnej zmluvy zo dňa 30. októbra 2000 a následného predstieraného nákupu technologického a strojného zariadenia a stavebného materiálu na výstavbu benzínovej čerpacej stanice od spol. A., so sídlom vo V., pričom M. L., ako vtedajší konateľ spol. A., so sídlom vo V. spoločne s obžalovaným Ľ. O., ako predchádzajúcim konateľom tejto spoločnosti poskytovali obžalovanému Ing. J. B. falšované účtovné doklady slúžiace na potvrdenie uskutočnenia zdaniteľného plnenia a dôvodnosti uplatnenia nadmerného odpočtu, avšak k deklarovanému zdaniteľnému plneniu nedošlo a preto Daňový úrad v Michalovciach uplatnený nadmerný odpočet vo výške 3 952 335 Sk (131 193,49 eur) po vykonaní kontroly obžalovaným nevyplatil.

2/ obžalovaný Ľ. O.

- vo Vranove nad Topľou v úmysle vylákať peniaze zo štátneho rozpočtu podal dňa 25. mája 2000 na daňovom úrade daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie apríl 2000, ktorým deklaroval a uplatňoval si nadmerný odpočet tejto dane v hodnote 1 533 250 Sk (50 894,58 eur) na základe predstieraného nákupu technologického a strojného zariadenia pre výstavbu benzínovej čerpacej stanice, daňový úrad mu uplatnený nadmerný odpočet v uvedenej výške vyplatil, k deklarovanému zdaniteľnému plneniu však nedošlo.

- vo Vranove nad Topľou dňa 23. júna 2000 v úmysle vylákať peniaze zo štátneho rozpočtu podal na daňovom úrade daňové priznanie na daň z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie máj 2000, ktorým deklaroval a uplatnil si nadmerný odpočet tejto dane v hodnote 1 412 850 Sk (46 898,03 eur) na základe predstieraného nákupu technologického vybavenia benzínovej čerpacej stanice, daňový úrad mu uplatnený nadmerný odpočet v uvedenej výške vyplatil, k deklarovanému zdaniteľnému plneniu však nedošlo.

Za to Krajský súd v Košiciach obžalovanému O. podľa § 148a ods. 4 Tr. zák., § 40 ods. 1, ods. 5 písm. c/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 1. januára 2006 s použitím čl. 6 ods. 1, ods. 3 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení Protokolu č. 11, uložil trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov. Podľa § 58 ods. 1 písm. a/, § 59 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 mu výkon uloženého trestu podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Obžalovanému Ing. B. uložil podľa § 277 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e/ Tr. zák. č. 300/2005 Zb. účinného od 1. januára 2006 s použitím čl. 6 ods. 1, ods. 3 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení Protokolu č. 11 trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. účinného od 1. januára 2006 výkon trestu mu podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. účinného od 1. januára 2006 určil skúšobnú dobu v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Proti tomuto rozsudku podali obaja obžalovaní, ako aj krajský prokurátor, včas odvolanie.

V jeho písomných dôvodoch obžalovaný O. uviedol, že skutok sa stal v štádiu pokusu, nenastal žiaden škodlivý následok, čím vlastne zanikla trestnosť žalovaného trestného činu. Navrhol preto, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok prvostupňového súdu a jeho spod obžaloby oslobodil.

Obžalovaný Ing. B. namietol tú skutočnosť, že mu nebol preukázaný úmysel spáchať trestný čin. Spoluobžalovaného pozná len z vyšetrovania danej veci, nemohol sa s ním dohodnúť na trestnej činnosti. Ďalej poukázal na neprimeranú dĺžku konania, judikatúru ako aj na Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd ohľadom extrémne dlhej doby trestného stíhania, čo by malo mať za následok zastavenie tohto.

Taktiež namietol konštatovanú dobu vzniku spoločnosti G., nevierohodnosť odsúdeného M. L., nepreukázaný úmysel spáchať skutok a navrhol, aby bol spod obžaloby oslobodený, popr., aby bola vec vrátená krajskému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Krajský prokurátor podal odvolanie do výroku o trestoch. Poukázal na tú skutočnosť, že dĺžka konania nie je ani desať rokov, skutočnosť, že vec nebola doposiaľ právoplatne skončená bola zapríčinená tým, že vec bola raz krajským súdom neúspešne vrátená na došetrenie, dvakrát boli predchádzajúce rozhodnutia krajskému súdu zrušené a vrátené na nové konanie a rozhodnutie.

Prokurátor je toho názoru, že o maloleté deti obžalovaných sa môžu postarať ich matky, pokiaľ im budú uložené nepodmienečné tresty odňatia slobody.

Navrhol preto, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a obom obžalovaným uložil nepodmienečné tresty odňatia slobody.

Na podklade podaných odvolaní obžalovaných a prokurátora, Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 254 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom zistil, že odvolania obžalovaných a prokurátora Krajskej prokuratúry Košice nie sú dôvodné.

Krajský súd v Košiciach vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu v súlade s ustanovením § 2 ods. 5 Tr. por. a tieto aj správne vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 6 Tr. por.

Prihliadol pritom na závery uznesení tunajšieho súdu tak zo dňa 27. novembra 2007, sp. zn. 2 To 89/2005, ako aj uznesenia zo dňa 28. januára 2010, sp. zn. 5 To 8/2009, pri rozhodovaní o vine a právnej kvalifikácii konania obžalovaných.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, ako sa prvostupňový súd vysporiadal s obhajobou obžalovaných, ktorý tvrdili, že sa skutkov nedopustili, že ich spáchali výlučne odsúdený M. L., popr. aj svedok J. K., a že nemali v úmysle spáchať skutky.

Z vykonaných dôkazov, najmä listinných, ale aj z výpovedí odsúdeného L., svedkov B., kontrolórov daňového úradu, Ing. M., JUDr. R., K., ale aj rozporných výpovedí oboch obžalovaných, je nepochybné, že skutky sa stali tak, ako to uviedol v skutkovej vete výrokovej časti rozsudku prvostupňový súd. Napokon vina obžalovaných bola prejedikovaná v predchádzajúcich rozhodnutiach tunajšieho súdu, na ktoré dôvody poukazujeme.

Najvyšší súd nemá preto pochybnosti o správnosti skutkových zistení uvedených vo výroku napadnutého rozsudku, keďže zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní a je nimi nepochybné preukázané, že obžalovaný O. si neoprávnene

uplatnil nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty v úmysle zadovážiť si neoprávnený prospech a spáchal taký čin vo veľkom rozsahu a obžalovaný Ing. B. si neoprávnene uplatnil nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty v úmysle zadovážiť si neoprávnený prospech a spôsobiť značnú škodu.

Preto správne postupoval krajský súd, keď uznal obžalovaného O. vinným z pokračovacieho trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 148a ods. 1, ods. 4 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 v časti samostatne, v časti ako spolupáchateľ podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a obžalovaného Ing. B. vinným z prečinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. účinného od 1. januára 2006 formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. účinného od 1. januára 2006 (výhodnejšia kvalifikácia oproti obžalobe), v zmysle záverov už vyššie citovaných uznesení tunajšieho súdu.

K odvolacím námietkam obžalovaných treba podotknúť, že nejde o nové, doposiaľ neuvádzané ich tvrdenia, ale už v priebehu konania pred súdom opakované námietky, s ktorými sa v súlade so stavom veci a zákonom vysporiadal už súd prvého stupňa vo svojom odôvodnení. Rozviedol, v čom spočívali rozpory v jednotlivých výpovediach obžalovaných a svedkov a akým spôsobom ich súd odstraňoval a jednotlivé výpovede a ostatné vykonané dôkazy vyhodnotil.

Nemožno pritom akceptovať ani odvolacie námietky ohľadom odstránenia škodlivého následku a úvahy ohľadom štádia spáchaného skutku vo fáze pokusu, keďže skutok je dokonaný už samotným neoprávneným uplatnením si nároku na vrátenie DPH, nie jej neoprávneným vyplatením páchatel'ovi.

Preto aj odvolací súd považuje úvahy Krajského súdu v Košiciach za správne a presvedčivé.

Za daného stavu odvolania obžalovaných považoval odvolací súd za nedôvodné.

Prvostupňový súd však nepochybil ani pri rozhodovaní o druhoch a výmere trestov. Uložené tresty zodpovedajú kritériám uvedeným v § 23 ods. 1 a § 31 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, popr. kritériám uvedeným v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4, ods. 5a Tr. zák.

Krajský súd prihliadol najmä na tú okolnosť, že skutky boli spáchané v r. 2000, teda **pred desiatimi rokmi** a samotné stíhanie obžalovaných trvá od januára 2002, teda 9 rokov, bez toho, že by obžalovaní, popr. ich obhajcovia spôsobili výraznejšie prieťahy v konaní. Pričom poukázal na Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len Dohovor) v znení Protokolu č. 11, ktorý nadobudol účinnosť 1. novembra 1998 vo svojom článku 6 ods. 1, ods. 3 Dohovoru upravuje právo každého, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým súdom zriadeným zákonne a ktorý zabezpečuje osobe obvinenej z trestnej činnosti právo na spravodlivé súdne konanie, vrátane uloženia spravodlivého trestu. Uplynutie vyššie uvedenej doby od vznesenia obvinenia je možné z hľadiska práva na spravodlivý proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru považovať za okolnosť, ktorú musí súd zohľadniť pri rozhodovaní o trestoch a tak poskytnúť dotknutej osobe spravodlivé zadost'učinenie.

Pričom toto dobrodenie pri uložených trestoch zároveň znemožní domáhať sa účinne odškodnenia za prieťahy v konaní zo strany obžalovaných proti Slovenskej republike.

Treba podotknúť, že obžalovaní sa od spáchania skutkov (ani pred ich spáchaním) už žiadnej protispoločenskej činnosti nedopustili. Sú kladne hodnotení, starajú sa o maloleté deti.

Zabrániť páchatel'ovi v ďalšom páchaní trestnej činnosti môže trest nielen priamo, teda tým, že mu fyzicky znemožní dopustiť sa určitého konania (napr. nepodmienečný trest odňatia slobody), ale aj nepriamo, už samotnou obavou z jeho uloženia a výkonu, pričom ide o tzv. psychické zábrany a pôsobenie (napr. trest odňatia slobody s podmienečným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu).

Ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák., resp. § 40 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 je ďalším z prostriedkov individualizácie trestu a tiež prejavom snahy zákonodarcu o depenalizáciu trestného práva v prípadoch, kde je to možné, najmä pokiaľ možno očakávať, že trest bude mať aj prevýchovný efekt. Krajský súd aj v tomto prípade starostlivo zvažoval, že či nie sú dané prostriedky na použitie tohto zmiernovacieho ustanovenia Trestného zákona a dospel k záveru, že ukladanie trestu odňatia slobody v rámci vyššie uvedenej základnej sadzby by v tomto prípade, najmä vzhľadom na okolnosti prípadu, bolo pre páchatel'ov neprimerane prísne. V danom prípade pritom nešlo o skutkovo, či právne

komplikovanú vec a ani rozsah spisového materiálu nebol taký, aby ju nebolo možné právoplatne skončiť v primeranej lehote.

Aj odvolací súd sa domnieva, že takto uložené tresty sú dostatočné a povedú k resocializácii obžalovaných, bez nutnosti pôsobiť na ich prevýchovu nepodmienečným trestom odňatia slobody s prihliadnutím na splnenie podmienok uvedených v § 58 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.

Z hore uvedených dôvodov považoval Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie obžalovaného Ľ. O., Ing. J. B., ako aj prokurátora Krajskej prokuratúry Košice za nedôvodné a zamietol ich podľa § 256 Tr. por. účinného do 1. januára 2006.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 9. februára 2011

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová